

#DAIRY

Вебінар щодо проміжних результатів пілотного проєкту «Програма контролю сирого молока»

11-12 червня 2020 р.

Пілотний проєкт «Програма контролю сирого молока»: чому необхідно впроваджувати?

ВИСОЦЬКА ІРИНА
КООРДИНАТОР КОМПОНЕНТУ
«МОЛОЧНИЙ СЕКТОР»

Ключові обов'язки операторів ринку харчових продуктів та кормів в ЄС:

Безпечність

небезпечні харчові продукти та корми не вводяться в обіг

Відповідальність

Оператори ринку відповідальні за безпечність харчових продуктів та кормів, які вони виробляють, транспортують, зберігають або реалізують

Простежуваність

здатність швидко ідентифікувати свого постачальника

Прозорість

негайно повідомити компетентний орган про невідповідність

Надзвичайні обставини

негайно відкликати харчовий продукт чи корми з ринку, якщо є підстави вважати, що він небезпечний

Превентивність

Ідентифікувати та регулярно переглядати критичні точки у своїх процесах та забезпечити контроль на цих точка

Співпраця

Оператори мають співпрацювати з компетентним органом у діях, спрямованих на зниження ризиків

Взяті Україною зобов'язання щодо приведення власного правового поля у відповідність до вимог ЄС передбачають формування еквівалентних європейським процедур контролю

Регламент (ЄС) 178/2002

Виконавчий Регламент
Комісії (ЄС) 2019/627

Виконавчий
Регламент
Комісії (ЄС)
2019/627

EN ISO 4833-1 for the plate
count at 30 °C
EN ISO 13366-1 for the
somatic cell count

Регламент (ЄС) 853/2004

Регламент (ЄС) 853/2004

Забезпечення контролю сирого молока: приклад ЄС

COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2019/627

of 15 March 2019

laying down uniform practical arrangements for the performance of official controls on products of animal origin intended for human consumption in accordance with Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council and amending Commission Regulation (EC) No 2074/2005 as regards official controls

(Text with EEA relevance)

Виконавчий Регламент Комісії (ЄС) 2019/627

від 29 березня 2019 року,

яким встановлюються уніфіковані практичні заходи для здійснення офіційного контролю щодо продуктів тваринного походження призначених для споживання людиною у відповідності до Регламенту (ЄС) 2017/625 Європейського Парламенту та Ради, і яким вносяться правки до Регламенту Комісії (ЄС) No 2074/2005 в частині офіційного контролю

(22) Specific requirements for the performance of official controls and the uniform minimum frequency for such controls on raw milk and dairy products should be laid down to ensure a high level of consumer protection and fair competition between food business operators.

(22) Специфічні вимоги до здійснення офіційного контролю та однакова мінімальна періодичність контролю за сирим молоком та молочними продуктами мають бути встановлені для забезпечення високого рівня захисту споживачів та чесної конкуренції між операторами ринку харчових продуктів

COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) 2019/627

of 15 March 2019

laying down uniform practical arrangements for the performance of official controls on products of animal origin intended for human consumption in accordance with Regulation (EU) 2017/625 of the European Parliament and of the Council and amending Commission Regulation (EC) No 2074/2005 as regards official controls

(Text with EEA relevance)

Виконавчий Регламент Комісії (ЄС) 2019/627

Стаття 50. Контроль молока та молозива

Article 50

Control of milk and colostrum

1. In the case of raw milk and colostrum, the competent authorities shall monitor the checks carried out in accordance with Part III of Chapter I, Section IX of Annex III to Regulation (EC) No 853/2004. When testing is used, the competent authorities shall use the analytical methods set out in Annex III to this Regulation to check compliance with the limits laid down for raw milk and colostrum in Part III of Chapter I, Section IX of Annex III to Regulation (EC) No 853/2004.

2. If the food business operator of the production holding has not corrected the situation within three months of the first notification to the competent authorities of non-compliance with the plate count and/or somatic cell count criteria for raw milk and colostrum, the competent authorities shall verify that:

- (a) delivery of raw milk and colostrum from the production holding is suspended, or
- (b) the raw milk and colostrum is subjected to requirements concerning its treatment and use necessary to protect human health in accordance with a specific authorisation of, or general instructions from the competent authorities.

This suspension or these requirements shall remain in place by the competent authorities until the food business operator has proved that the raw milk and colostrum again comply with the criteria.

1. Відносно сирого молока і молозива компетентні органи повинні здійснювати моніторинг перевірок, що проводяться відповідно до Частини III Глави I, Розділу IX Додатка III до Регламенту (ЄС) № 853/2004. При проведенні досліджень компетентні органи повинні використовувати аналітичні методи, викладені в Додатку III до Виконавчого Регламенту Комісії (ЄС) 2019/627, для перевірки відповідності граничним значенням, встановленим для сирого молока і молозива в Частини III Глави I, Розділ IX Додатка III до Правил (ЄС) № 853/2004.

EUROPEAN COMMISSION
HEALTH & CONSUMERS DIRECTORATE-GENERAL
Directorate F - Food and Veterinary Office

DG(SANCO)/ 2008-7901 - MR - FINAL

FINAL REPORT OF A MISSION
CARRIED OUT IN
UKRAINE
FROM 24 JUNE TO 04 JULY 2008
IN ORDER TO

EVALUATE THE ANIMAL AND PUBLIC HEALTH CONTROLS OVER THE
PRODUCTION AND PROCESSING OF DAIRY PRODUCTS INTENDED FOR
EXPORT TO THE EU

Висновки:

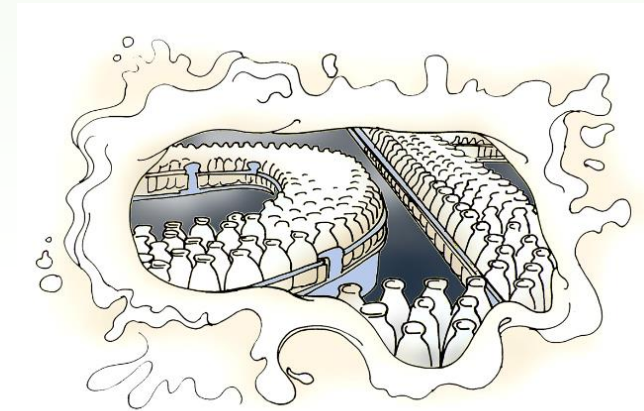
- Ветеринарна служба не здійснює заходів у випадках незадовільних бактеріологічних результатів дослідження сирого молока, зокрема щодо кількості мікроорганізмів. Цей показник сприймається як показник якості, а не безпечності, і немає процедур перевірки усунення невідповідності;
- Національне законодавство не передбачає калькуляцію середнього геометричного значення кількості соматичних клітин (КСК) та загального бактеріального забруднення (ЗБЗ) молока; не визначає відповідальності оператора ринку у разі невідповідності критеріям КСК та ЗБЗ та обов'язку негайно вжити коригувальних заходів.

Рекомендації:

Компетентному органу запровадити процедури моніторингу у відповідності з додатком IV Регламенту № 854/2004 з тим, щоб забезпечити відповідність контролю сирого молока що надходить на потужності, що здійснюють експорт, вимогам додатка III, секції IX, розділу I, частини III Регламенту № 853/2004.

Нове законодавство про безпечність харчових продуктів:

- ✓ Закон України Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів, 23.12.1997 № 771/97-ВР (далі - ЗУ №771)
- ✓ Закон України Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, 18.05.2017 № 2042-19 (далі - ЗУ №2042)
- ✓ Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Вимог до безпечності та якості молока і молочних продуктів" № 118 від 12 березня 2019 року (далі – наказ Мінагрополітики №118/2019)

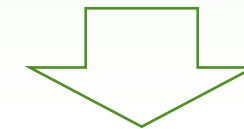

ЗУ №771: потужності, на яких здійснюються лише первинне виробництво та/або зберігання молока в місці його первинного виробництва, підлягають державній реєстрації.

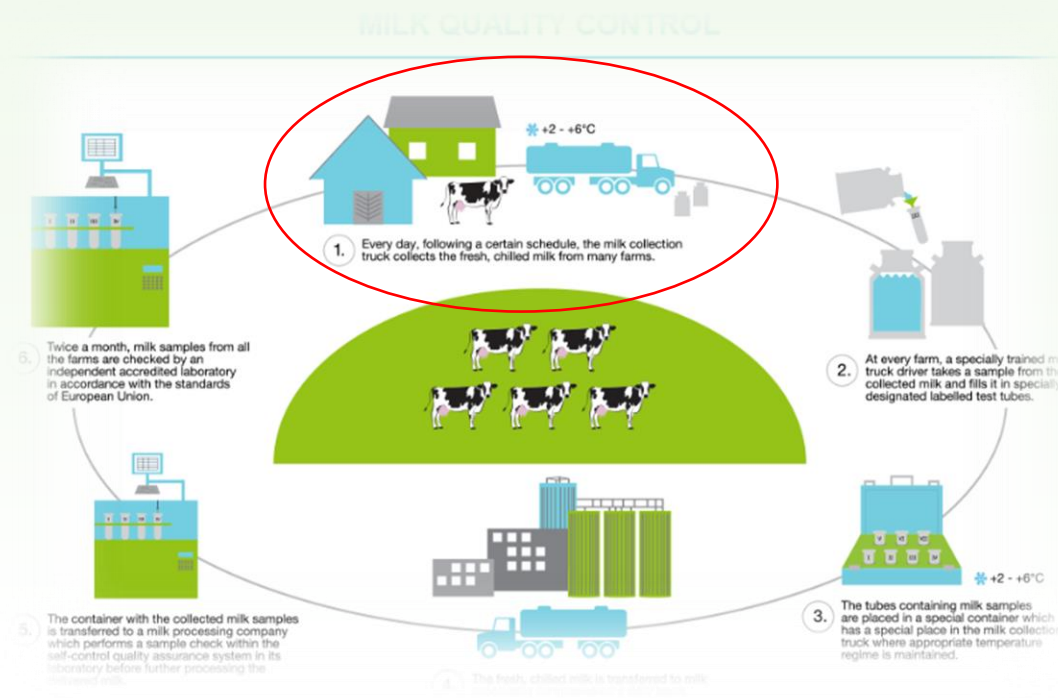
ЗУ №771: «...операторам ринку забороняється здійснювати обіг харчових продуктів, отриманих з потужностей, що не пройшли державної реєстрації або не отримали експлуатаційного дозволу...»:

ПРОСТЕЖУВАНІСТЬ

ЗУ №771: «Загальні вимоги до операторів ринку, які здійснюють первинне виробництво та ведення записів щодо забезпечення безпечності харчових продуктів»

Наказ Мінагрополітики № 447/2019:
інспектування (уніфікований акт)

ЗУ № 2042–VIII: «...Оператор ринку зобов'язаний розробити та впровадити процедури періодичної перевірки сирого молока для визначення рівня загального бактеріологічного забруднення та/або кількості соматичних клітин...»

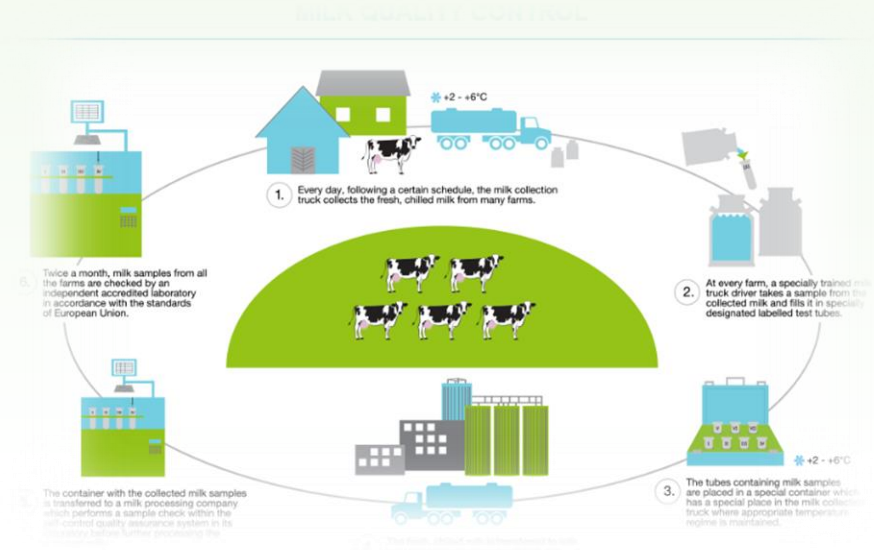
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

ЗУ № 2042–VIII: «...якщо за результатами перевірки виявляється невідповідність, оператор ринку має негайно повідомити про це компетентний орган...»

ПРОЗОРИСТІСТЬ

ЗУ № 2042–VIII: «... якщо протягом трьох місяців з дати такого повідомлення зазначену невідповідність не усунуто, відправлення сирого молока з відповідного господарства забороняється...»

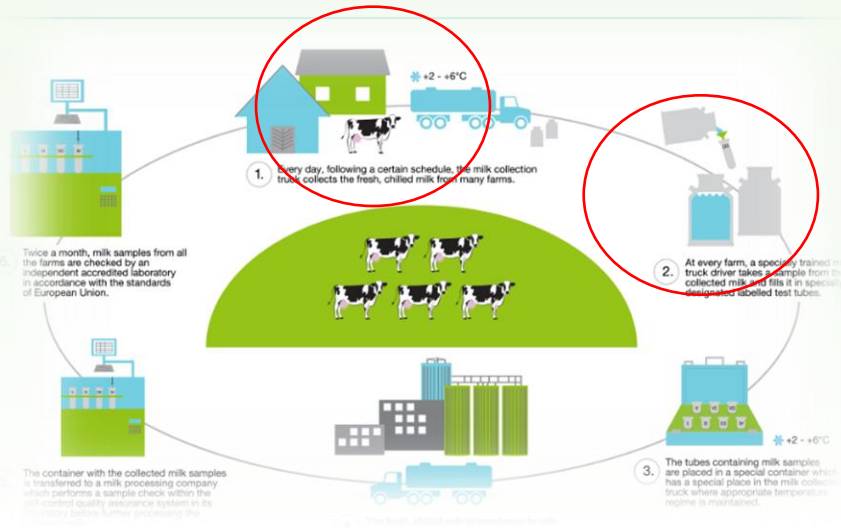
ЗУ № 2042–VIII: «... така заборона застосовується до моменту надання оператором ринку компетентному органу підтвердження усунення невідповідності...»

Наказ Мінагрополітики № 447/2019:

- ✓ Вимоги щодо виробництва сирого молока та/або молозива, стану здоров'я тварин та використання ветеринарних препаратів дотримуються;
- ✓ Процедури періодичної перевірки сирого молока для визначення рівня загального бактеріологічного забруднення та/або кількості соматичних клітин розроблено та впроваджено.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Наказ Мінагрополітики № 118/2019 : «...оператори ринку повинні впровадити процедури, які забезпечують, що молоко чи молозиво не вводиться в обіг, якщо воно містить залишки ветеринарних препаратів та/або інших забруднюючих речовин...»:

Наказ Мінагрополітики № 118/2019: «Оператори ринку забезпечують відповідність молока критеріям, які обумовлюють його придатність для введення в обіг»

Наказ Мінагрополітики №118/2019

Оператори ринку забезпечують відповідність молока вимогам чинного законодавства України та таким критеріям:

1) молоко сире від корів:

- **кількість мікроорганізмів за 30 °C $\leq$ 100 000** колонієутворюючих одиниць/мл (далі - КУО/мл) (за змінною середньою геометричною величиною за двомісячний період за зразками, які відбирають з частотою щонайменше двічі на місяць);
- **кількість соматичних клітин $\leq$ 400 000 клітин/мл** (за змінною середньою геометричною величиною за тримісячний період з частотою щонайменше за одним зразком на місяць, крім випадків, коли компетентним органом буде визначено іншу методологію з метою врахування сезонних коливань рівнів виробництва);
- **точка замерзання не вище ніж мінус 0,52 °C**, густина не менше ніж 1 028 грамів на літр (незбиране молоко за температури 20 °C) або еквівалент (у повністю знежиреному молоці за температури 20 °C).

01.01.2022

Змінна середня геометрична величина (1)

$$G = \sqrt[n]{x_1 * x_2 * ... x_n}$$

де n – кількість зразків за певний період, x – результати досліджень за цей період

Значення ЗБЗ		Значення ЗБЗ	
за січень, тис. КУО/мл		за лютий, тис. КУО/мл	
8 січня	80	7 лютого	225
25 січня	90	23 лютого	60

$$G = \sqrt[4]{80 * 90 * 225 * 60} = 99 \text{ тис. КУО/мл}$$

Змінна середня геометрична величина (2)

$$G = \sqrt[n]{x_1 * x_2 * ... x_n}$$

де n – кількість зразків за певний період, x – результати досліджень за цей період

Значення КСК		Значення КСК		Значення КСК	
за січень, тис. клітин/мл		за лютий, тис. клітин/мл		за березень, тис. клітин/мл	
8 січня	350	7 лютого	400	9 березня	600

$$G = \sqrt[3]{350 * 400 * 600} = 438 \text{ тис. клітин/мл}$$

Наказ Мінагрополітики №118/2019:

Важливо!

- ВСТАНОВЛЕНО МІНІМАЛЬНУ ПЕРІОДИЧНІСТЬ ПЕРЕВІРКИ СИРОГО МОЛОКА:
 - Загальне бактеріальне забруднення (ЗБЗ) – мінімум двічі на місяць;
 - Кількість соматичних клітин (КСК) – мінімум один раз на місяць.
- ВСТАНОВЛЕННЯ ТЕРМІНІВ ТА ДОПУСТИМИХ РІВНІВ КРИТЕРІЇВ БЕЗПЕЧНОСТІ СИРОГО МОЛОКА*:

Станом на:	ЗБЗ, тис. КУО/мл	КСК, тис./мл
01.01.2020	500	500
01.01.2021	300	400
01.01.2022	100	400

* - значення КСК та ЗБЗ визначаються в результаті підрахунку середнього геометричного, тобто, ці значення не є фактичними

Наказ Мінагрополітики №118/2019

Вимоги до сирого молока та молозива

Дотримання вимог підлягає перевірці репрезентативною кількістю зразків сирого молока чи молозива, відібраних рандомізованим методом у місці первинного виробництва та/або зберігання молока.

Такі перевірки можуть проводитися безпосередньо чи від імені:

- ✓ Оператора ринку, який здійснює первинне виробництво молока.
- ✓ Оператора ринку, який здійснює збір чи переробку молока.
- ✓ Групи операторів ринку.
- ✓ У контексті національної чи регіональної програми контролю, в тому числі державної.

Чому Пілотний проєкт?

Метою Пілотного проєкту є пошук **найбільш оптимальної моделі розподілу ресурсів та зусиль операторів ринку спільно із Держпродспоживслужбою** при виконанні вимог чинного законодавства щодо контролю сирого молока, що вводиться в обіг як харчовий продукт

Яку модель обрати?

Яку модель обрати?

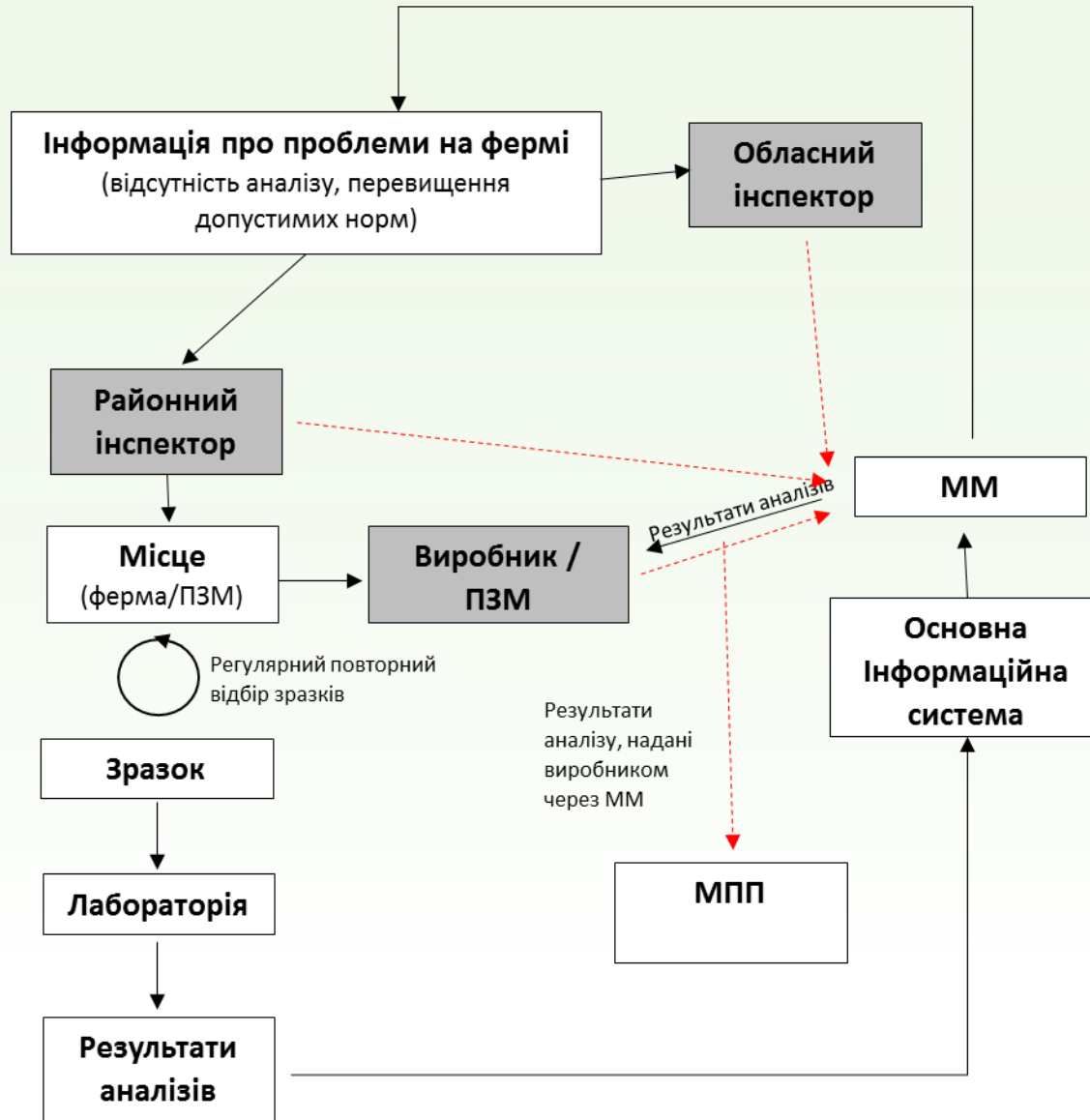

Яку модель обрати

ДЛЯ ПРОГРАМИ КОНТРОЛЮ СИРОГО МОЛОКА?

«Молочний Модуль» - ІТ дата- менеджмент платформа Програми контролю сирого молока

dm.foodcontrol.gov.ua

Переваги впровадження програми контролю сирого молока

- ✓ достовірність результатів досліджень (акредитація, міжлабораторні раунди та інше),
- ✓ автоматична систематизація та зберігання результатів лабораторних досліджень,
- ✓ автоматичний підрахунок середнього геометричного та статистичний аналіз даних за будь-який період,
- ✓ своєчасне виявлення невідповідностей,
- ✓ автоматичне повідомлення компетентного органу про невідповідність,
- ✓ контроль дотримання періодичності досліджень,
- ✓ зменшення тривалості інспекції по часу,
- ✓ знаходити причини появи невідповідностей та впроваджувати коригувальні дії,
- ✓ при проведенні аудитів країнами-призначення при експорті, можливість забезпечити підтвердження проведення державного контролю за сирим молоком в Україні,
- ✓ виконання вимог законодавства та забезпечення безпечності сирого молока!**

Дякуємо за увагу!

#DAIRY

A collage of four images related to dairy products. The top-left image shows a single milk drop falling. The top-right image shows a slice of yellow cheese. The bottom-left image shows a dynamic splash of white milk. The bottom-right image is a close-up of a textured, orange-yellow surface, likely cheese or a dairy-based spread.